

Науковий вісник Львівського національного університету
ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Серія: Ветеринарні науки

Scientific Messenger of Lviv National University
of Veterinary Medicine and Biotechnologies.

Series: Veterinary sciences

ISSN 2518–7554 print
ISSN 2518–1327 online

doi: 10.32718/nvlvet9328
http://nvlvet.com.ua

UDC 636.7/.8.09:616.5-022.7(477.74-20)

Monitoring of contagious skin diseases of dogs and cats in Odessa

A.V. Iovenko¹, G.M. Koval²

¹Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine

²Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Ukraine

Article info

Received 14.02.2019

Received in revised form
15.03.2019

Accepted 18.03.2019

Odessa State Agrarian University,
Panteleymonivska Str., 13,
Odessa 65012, Ukraine.
Tel.: +38-068-195-39-50
E-mail: iovenkoartiom@gmail.com

Stepan Gzhytskyi National
University of Veterinary Medicine
and Biotechnologies Lviv,
Pekarska Str., 50, Lviv,
79010, Ukraine.

Iovenko, A.V., & Koval, G.M. (2019). Monitoring of contagious skin diseases of dogs and cats in Odessa. Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary sciences, 21(93), 160–163. doi: 10.32718/nvlvet9328

Skin diseases in dogs and cats occupy one of the leading places among the diseases in these species of animals. The purpose of this work was to monitor the most common contagious skin diseases in dogs and cats (otodermatitis, demodicosis, dermatomycosis) during 2018 in Odessa. To solve the goal several tasks were set: to find out the species and breed structure of dogs and cats otodermatitis diseases; to find out the breed structure of dogs demodicosis diseases; to find out the species and breed structure of dogs and cats dermatomycosis diseases; to determine the seasonality of otodermatitis, demodicosis and dermatomycosis of dogs and cats in Odessa city during 2018. The largest number of animals infected with otodermatitis is represented by cats of Metis breed (54.2%), cats of Scottish Fold breed amounted 8.3%, cats of Persian, Maine Coon and British Shorthairs breeds – by 6.3%. Dogs of Métis breed suffered from demodicosis largely, it accounted (29.4%), dogs of Pug breed accounted 14.7%, dogs of French Bulldog breed – 11.8%. Non pedigree cats – 86.2% and non pedigree dogs – 35% suffered with dermatomycosis. Otodermatitis was registered every month, except January. The increase of disease was noted in June, August, October and December. Demodicosis was registered every month, except January. The increase of disease was noted in March, September, October and December. Dermatomycosis was registered every month. The increase of disease was noted in March-April and August-December. In order to control the epizootic situation regarding contagious skin diseases of carnivorous animals in Odessa city further systematic monitoring must be carried out.

Key words: otodermatitis, demodicosis of dogs, dermatomycosis of dogs and cats, dogs, cats, contagious skin diseases.

Моніторинг заразних хвороб шкіри собак та котів в місті Одеса

А.В. Іовенко¹, Г.М. Коваль²

¹Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

²Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів, Україна

Захворювання шкіри у собак та котів займають одне з ведучих місць серед хвороб, які зустрічаються у цих видів тварин. Метою даної роботи було провести моніторинг найбільш поширених заразних хвороб шкіри собак та котів (отодектоз, демодекоз, дерматофітози) за 2018 рік у м. Одесі. Для розв'язання поставленої мети було поставлено кілька завдань: з'ясувати видову та породну структуру захворюваності собак та котів на отодектоз; з'ясувати породну структуру захворюваності собак на демодекоз; з'ясувати видову та породну структуру захворюваності собак та котів на дерматофітози; визначити сезонність отодектозу, демодекозу та дерматофітозів собак та котів в місті Одеса за 2018 рік. Матеріалом слугували дані журналів реєстрації

хворих тварин двох ветеринарних клінік міста Одеси (Габі та Айболит). Дані журналів реєстрації хворих вносили у таблиці і проводили статистичний аналіз. За досліджуваний період на заразні шкірні захворювання захворіло 134 тварини, з яких 51 тварина хворіла на отодектоз, 34 тварини – на демодекоз та 49 тварин – на дерматомікози (трихофітія та мікроспорія). На отодектоз та дерматомікози хворіло більше котів ніж собак. Найбільша кількість хворих на отодектоз котів припадає на метисів (54,2%), на шотландську висловуху припадає 8,3%, на породи персидська, мейн-кун та британська короткошерста – по 6,3%. Найбільша кількість хворих на демодекоз собак припадає на метисів (29,4%), на породи мопс припадає 14,7%, на породи французький бульдог – 11,8%. На дерматомікози частіше хворіли безпородні коти – 86,2% та безпородні собаки – 35%. Отодектоз реєструвався щомісяця, окрім січня. Підйом захворюваності відмічався у червні, серпні, жовтні та грудні. Демодекоз реєструвався щомісяця, окрім січня. Підйом захворюваності відмічався у березні-квітні та з серпня по грудень. З метою контролю епізоотичної ситуації щодо заразних хвороб шкіри м'ясоїдних тварин в місті Одеса проводити подальший їх систематичний моніторинг.

Ключові слова: отодектоз, демодекоз собак, дерматомікози собак та котів, собаки, коти, заразні хвороби шкіри.

Вступ

В останні роки захворювання шкіри у собак та котів займають одне з ведучих місць серед хвороб, які зустрічаються у цих видів тварин. Дерматомікози тварин є однією з актуальних проблем медицини та ветеринарії через доволі широку поширеність та довготривалість лікування, тому необхідним є їх постійний моніторинг (Ivanov & Atamas, 2003; Kovalenko & Voronkova, 2018).

Проблема акарозів м'ясоїдних, а саме отодектозу, залишається актуальною, незважаючи на різноманітність способів діагностики та засобів лікування (Reshetylo & Nikiforova, 2017; Ponomarenko et al., 2018).

За даними дослідників, на частку демодекозу припало 39,2% із загальної шкірної патології собак (Ponomarenko et al., 2018).

Метою роботи було провести моніторинг найбільш поширених заразних хвороб шкіри собак та котів (отодектоз, демодекоз, дерматомікози) за 2018 рік у м. Одесі.

Для розв'язання поставленої мети було поставлено кілька завдань:

- з'ясувати видову та породну структуру захворюваності м'ясоїдних на отодектоз;
- з'ясувати породну структуру захворюваності собак на демодекоз;
- з'ясувати видову та породну структуру захворюваності м'ясоїдних на дерматомікози;
- визначити сезонність заразних хвороб шкіри собак та котів.

Матеріал і методи досліджень

Матеріалом слугували дані журналів реєстрації хворих тварин двох ветеринарних клінік міста Одеси (Габі та Айболит).

Моніторинг проводили за методичними вказівками "Методические указания по применению статистических методов в эпизоотологии" (Sosov & Glushkov, 1974).

Дані журналів реєстрації хворих вносили у таблиці і проводили статистичний аналіз.

Результати та їх обговорення

З таблиці 1 видно, що серед заразних хвороб шкіри собак та котів найбільше поширення має отодектоз

(38%), на демодекоз собак припадає 25% та на дерматомікози – 37%.

На отодектоз хворіють більше коти (94%) ніж собаки (6%) (табл. 2).

На дерматомікози також захворіло більше котів (59%) ніж собак (41%) (табл. 3).

Таблиця 1

Поширення заразних хвороб шкіри у собак та котів в м. Одеса за 2018 рік

Кількість хворих	Отодектоз		Демодекоз		Дерматомікози	
	Коти	Собаки	Коти	Собаки	Коти	Собаки
134	51	38%	34	25%	49	37%

Таблиця 2

Видова структура захворюваності тварин на отодектоз

Кількість хворих	Коти		Собаки	
	Коти	Собаки	Коти	Собаки
51	48	94%	3	6%

Таблиця 3

Видова структура захворюваності тварин на дерматомікози

Кількість хворих	Коти		Собаки	
	Коти	Собаки	Коти	Собаки
49	29	59%	20	41%

З таблиці 4 видно, на найбільша кількість хворих на отодектоз котів припадає на метисів (54,2%), на шотландську висловуху припадає 8,3%, на породи персидська, мейн-кун та британська короткошерста – по 6,3%.

Таблиця 4

Породна структура захворюваності котів на отодектоз

Порода котів	Кількість хворих	
Метис	26	54,2%
Шотландська висловуха	4	8,3%
Персидська	3	6,3%
Мейн-кун	3	6,3%
Британська короткошерста	3	6,3%
Сфінкс	2	4,2%
Екзотична короткошерста	2	4,2%
Бурманська	1	2,1%
Бенгальська	1	2,1%
Російська блакитна	1	2,1%
Абіссинська	1	2,1%
Ангорська	1	2,1%
Всього	48	100%

На такі породи котів як сфінкс, екзотична короткошерста, бурманська, бенгальська, російська блакитна, абіссинська та ангорська припадає по 2,1%.

З таблиці 5 видно, на найбільша кількість хворих на демодекоз собак припадає на метисів (29,4%), на породу мопс припадає 14,7%, на породу французький бульдог – 11,8%, на породи спаніель, стафордширський бультер'єр та лабрадор – по 6,0%. На такі породи собак як такса, бурбуль, німецька вівчарка, бультер'єр, доберман, аргентинський дог, чау-чау, чихуахуа та той-тер'єр припадає по 2,1%.

Таблиця 5

Породна структура захворюваності собак на демодекоз

Порода собак	Кількість хворих	
Метис	10	29,4%
Мопс	5	14,7%
Французький бульдог	4	11,8%
Спаніель	2	6,0%
Стафордширський бультер'єр	2	6,0%
Лабрадор	2	6,0%
Такса	1	2,9%
Бурбуль	1	2,9%
Німецька вівчарка	1	2,9%
Бультер'єр	1	2,9%
Доберман	1	2,9%
Аргентинський дог	1	2,9%
Чау-чау	1	2,9%
Чихуахуа	1	2,9%
Той-тер'єр	1	2,9%
Всього	34	100%

На дерматомікози частіше хворіли безпородні коти – 86,2%. На породи котів сіамська, мейн-кун, сфінкс, бенгальська припадає по 3,4% (табл. 6).

Таблиця 6

Породна структура захворюваності котів на дерматомікози

Порода котів	Кількість хворих	
Метис	25	86,2%
Сіамська	1	3,4%
Мейн-кун	1	3,4%
Сфінкс	1	3,4%
Бенгальська	1	3,4%
Всього	29	100%

На дерматомікози хворіли собаки різних порід, але найбільше – метиси (35%). На породу пекінес припадає 15%, на породу чихуахуа – 10%. По 5% припадає на породи мопс, бульмастиф, веймаранер, йоркширський тер'єр, ши-тцу, спаніель, коллі та німецька вівчарка (табл. 7).

Як бачимо, на заразні хвороби шкіри (отодектоз, демодекоз та дерматомікози) хворіють як метиси, так і породисті тварини. Зараження тварин в більшості випадків не залежить від породи.

Як бачимо з таблиці 8, отодектоз реєструвався щомісяця упродовж року, окрім січня. Підйом захворюваності відмічався у червні (15,7%), серпні (13,7%), жовтні (13,7%) та грудні (13,7%). Отже, підйом захво-

рюваності тварин на отодектоз в більшості випадків не залежить від пори року.

Таблиця 7

Породна структура захворюваності собак на дерматомікози

Порода собак	Кількість хворих	
Метис	7	35%
Пекінес	3	15%
Чихуахуа	2	10%
Мопс	1	5%
Бульмастиф	1	5%
Веймаранер	1	5%
Йоркширський тер'єр	1	5%
Ши-тцу	1	5%
Спаніель	1	5%
Коллі	1	5%
Німецька вівчарка	1	5%
Всього	20	100%

Таблиця 8

Сезонність отодектозу котів та собак у м. Одеса

Місяці року	Кількість захворілих	% до загальної кількості захворілих
січень	-	-
лютий	2	4,0
березень	2	4,0
квітень	3	5,9
травень	3	5,9
червень	8	15,7
липень	4	7,8
серпень	7	13,7
вересень	4	7,8
жовтень	7	13,7
листопад	4	7,8
грудень	7	13,7
Всього	51	100

Що стосується демодекозу собак, то ця хвороба реєструвалася так само як й отодектоз, – щомісяця, окрім січня. Підйом захворюваності відмічався у березні (14,7%), вересні (14,7%), жовтні (14,7%) та грудні (11,7%) (табл. 9).

Таблиця 9

Сезонність демодекозу собак у м. Одеса

Місяці року	Кількість захворілих	% до загальної кількості захворілих
січень	-	-
лютий	3	8,8
березень	5	14,7
квітень	2	5,9
травень	3	8,8
червень	3	8,8
липень	2	5,9
серпень	1	3,0
вересень	5	14,7
жовтень	5	14,7
листопад	1	3,0
грудень	4	11,7
Всього	34	100

Дерматомікози собак та котів реєструвались щомісяця упродовж року. Підйом захворюваності відмічався у березні (6,5%) – квітні (8,7%) та з серпня (10,9%) по грудень (15,2%) з піком захворюваності у вересні місяці (17,4%) (табл. 10). Дерматомікози мають більш виражену весняну та літньо-осінню сезонність, коли відбувається більш активний контакт між тваринами при спілкуванні, а також кімнатні собаки та коти більше часу можуть перебувати на прогулянках або на природі, де і відбувається їх зараження контактним шляхом.

Таблиця 10
Сезонність дерматомікозів собак та котів у м. Одеса

Місяці року	Кількість захворілих	% до загальної кількості захворілих
січень	1	2,2
лютий	1	2,2
березень	3	6,5
квітень	4	8,7
травень	1	2,2
червень	1	2,2
липень	3	6,5
серпень	5	10,9
вересень	8	17,4
жовтень	6	13,0
листопад	6	13,0
грудень	7	15,2
Всього	46	100

Висновки

1. В м. Одеса серед заразних хвороб шкіри собак та котів найбільша кількість хворих припадала на отодектоз.

2. На отодектоз частіше хворіли безпородні коти; хвороба реєструвалась щомісяця упродовж року, окрім січня.

3. На демодектоз собак частіше хворіли метиси, мопси та французькі бульдоги; хвороба реєструвалась щомісяця упродовж року, окрім січня.

4. На дерматомікози частіше хворіли коти ніж собаки; у породній структурі захворюваності переважали метиси; дерматомікози реєструвались щомісяця упродовж року.

Перспективи подальших досліджень. З метою контролю епізоотичної ситуації щодо заразних хвороб шкіри м'ясоїдних тварин в місті Одеса проводити подальший їх систематичний моніторинг.

References

- Kovalenko, A.H., & Voronkova, O.S. (2018). Vyiavleniia infektsiinykh urazhen, vyklykanykh mikroskopichnymy hrybamy, u tvaryn. Visnyk problem biolohii i medytsyny, 4, 2(147), 107–110. doi: 10.29254/2077-4214-2018-4-2-147-107-110 (in Ukrainian).
- Ivanov, H., & Atamas, V. (2003). Retrospektyvnyi epizootolohichnyi analiz zakhvoriuvanosti ta yii sezonnosti pry dermatomikozakh sobak ta kotiv. Veterynarna medytsyna Ukrainy, 4, 29–31 (in Ukrainian).
- Reshetylo, O.I., & Nikiforova, O.V. (2017). Efektyvnist “Dektomaksu”, krapel “Bars” ta “Rolf club” za otodektozu kotiv. Aktualni aspekty biolohii tvaryn, veterynarnoi medytsyny ta veterynarno-sanitarnoi ekspertyzy: materialy II Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii vykladachiv i studentiv (m. Dnipro, 1–2 chervnia 2017 r.). Dnipro, 100–101 (in Ukrainian).
- Ponomarenko, V.Ia., Fedorova, O.V., & Ponomarenko, A.M. (2018). Porivnialna efektyvnist akarytsydiv za demodektozu sobak. Veterynariia, tekhnolohiia tvarynnytstva ta pryrodokorystuvannia. Naukovopraktychnyi zhurnal. Kharkiv: RVV KhDZVA, 2, 120–122. doi: 10.31890/vtpp.2018.02.31 (in Ukrainian).
- Sosov, R.F., & Glushkov, A.A. (1974). Metodicheskie ukazaniya po primeneniju statisticheskikh metodov v jepizootologii. M. (in Russian).